

MINISTER KULTURY
I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

Bogdan Zdrojewski

DDK/2562/13/A7

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 2.01.14.

nr. 13 podpis [signature]

Wpłynęło dn. 2.01.14.
nr. 25 podpis [signature]

Warszawa, 30 grudnia 2013 r.

Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na oświadczenie Pani Senator Janiny Sagatowskiej, złożone podczas 44. posiedzenia Senatu RP w dniu 5 grudnia 2013 r., dotyczące zagrożenia bytu Muzeum Polskiego w Rapperswilu oraz ochrony dziedzictwa narodowego związanego z placówką, proszę przyjąć zapewnienie, że trwająca od wielu lat współpraca z Muzeum Polskim w Rapperswilu, wspieranie merytoryczne i finansowe jego działalności oraz starania służące zapewnieniu dalszej egzystencji na zamku rapperswilskim, mają priorytetowe znaczenie dla Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Jednakże niepokoić musi aktualna, niełatwa sytuacja *Muzeum Polskiego* i jego dalsze funkcjonowanie w zamkowych wnętrzach, mające ponad 140-letnią historyczną tradycję. Sprawa, ze względu na delikatną materię, wymaga wyważonych i przemyślanych działań oraz wyjątkowego zaangażowania wielu podmiotów, instytucji kultury, środowisk opiniotwórczych, organizacji polonijnych etc.

W nawiązaniu do aktualnej, złożonej sytuacji Muzeum Polskiego w Rapperswilu chciałbym szczególnie podkreślić, że MKiDN prowadzi od kilku lat intensywne starania w celu monitorowania sprawy i zapewnienia optymalnych warunków dalszego trwania Muzeum na zamku rapperswilskim, najbardziej rozpoznawalnym symbolu polskiej Emigracji. Zostały one zintensyfikowane od 2008 roku, gdy perspektywa zagrożenia bytu Muzeum Polskiego wywołała wiele emocji, jednocząc środowiska działające na rzecz zachowania polskiego dziedzictwa kulturowego poza granicami kraju. Ze względu na oczywistą rangę sprawy, w rozwiązanie problemu zaangażowało się Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, a także Ministerstwo Spraw Zagranicznych z Ambasadą RP w Bernie, Sejm i Senat RP, międzynarodowe środowiska twórcze i polonijne.

Wspomniana powyżej, trwająca od wielu lat współpraca z Muzeum Polskim w Rapperswilu - znaczącą instytucją członkowską *Stalej Konferencji Muzeów, Bibliotek i Archiwów Polskich na Zachodzie* ma pierwszorzędne znaczenie dla Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, wspierającego działalność instytucji emigracyjnych, prowadzących działalność w zakresie ochrony polskiego dziedzictwa kulturowego za granicą. Od 2006 r. dzięki stałemu wsparciu merytorycznemu oraz finansowemu MKiDN, prowadzone są nieprzerwanie prace inwentaryzacyjne i katalogowe zbiorów artystycznych i spuścizn archiwalnych, opracowania naukowe zasobów (publikacja katalogów), kompleksowe działania konserwatorskie (m.in. przy Kolumnie Barskiej – Polskiej Kolumnie Wolności, przy wspólnym nagrobku założyciela Muzeum Władysława Platera i jego żony Karoliny Bauer-Plater oraz Henryka Bukowskiego), przedsięwzięcia kulturalne, naukowe i edukacyjne o zasięgu międzynarodowym (m.in. konferencje naukowe z cyklu „Duchowe źródła Europy”) prowadzone przy współpracy z ekspertami polskich instytucji kultury.

W latach 2006 - 2013, głównie w ramach Programu Ministra „Dziedzictwo Kulturowe”, Priorytet „Ochrona polskiego dziedzictwa kulturowego za granicą” oraz z bieżącego budżetu Departamentu Dziedzictwa Kulturowego, wydatkowano łącznie blisko 1,5 mln zł na realizację wszystkich projektów związanych z Muzeum Polskim w Rapperswilu, w tym dwóch priorytetowych:

„Inwentaryzacja zasobów Muzeum Polskiego w Rapperswilu” oraz „Opracowanie projektu modernizacji ekspozycji Muzeum Polskiego w Rapperswilu”.

W obecnej chwili zaawansowane są poszukiwania rozwiązań legislacyjnych, dotyczących m.in. finansowania działalności Muzeum Polskiego w Rapperswilu.

Z przedstawionych powyżej informacji wynika, że narastające w latach 2008 - 2009 problemy wokół muzeum rapperswilskiego zostały powstrzymane, m.in. dzięki zaangażowaniu MKiDN oraz Ambasady RP w Bernie. Kolejne pojawiły się w 2012 roku, spowodowane głównie działaniami miejscowego wpływowego biznesmena i wydawcy lokalnej gazety, znanego z niechęci wobec Muzeum i jego dalszego trwania na zamku rapperswilskim. W tej sytuacji władze Gminy Rapperswil-Jona wstrzymały się z podpisaniem nowej, bardziej korzystnej dla strony polskiej umowy. Następnym posunięciem władz Gminy (w okresie kwiecień–lipiec 2013 r.) było przeprowadzenie wśród mieszkańców konsultacji społecznych, dotyczących m.in. dalszego użytkowania zamku w Rapperswilu. Wyniki zebrane na podstawie ponad tysiąca ankiet ogłoszono pod koniec września 2013 roku podczas konferencji prasowej zorganizowanej przez władze lokalne. Są one niekorzystne dla dalszego funkcjonowania Muzeum w jego obecnym kształcie. Z informacji przekazanych przez Ambasadę RP w Bernie wynika, że władze konfederacji stoją na stanowisku, że należy utrzymać działalność Muzeum, jednakże w nowej formule. Jednocześnie należy podkreślić, że nadal obowiązuje umowa wynajmu, w której stronami są Gmina Jona-Rapperswil i Towarzystwo Przyjaciół Muzeum Polskiego w Rapperswilu.

W związku z wynikami konsultacji władze Gminy postanowiły opracować kolejny nowy projekt zagospodarowania Zamku. W listopadzie 2013 r. Rada Miasta i Gminy powołała grupę roboczą, którą kierować będzie p. Otto Steiner, właściciel firmy wystawienniczej (projektant m.in. pawilonu szwajcarskiego na EXPO 2012). W skład grupy wchodzi m.in. Prezydent Miasta, przedstawiciele Rady Gminy, Towarzystwa Przyjaciół Muzeum Polskiego w Rapperswilu oraz Ambasady RP w Bernie. Pierwsze spotkanie grupy roboczej zaplanowano na styczeń 2014 roku, a wstępna nowa koncepcja użytkowania zamku ma być gotowa latem 2014 roku. Należy się spodziewać, że wynik prac komisji będzie decydujący dla przyszłości Muzeum. Od rezultatu jej prac są również uzależnione dalsze działania MKiDN w tej sprawie.

Mam nadzieję, że powyższe informacje rzucą nowe światło na złożoność aktualnej sytuacji Muzeum Polskiego w Rapperswilu i będą dodatkowym impulsem do rozważenia kolejnych przedsięwzięć w tej kwestii. Pragnę przy tym podkreślić, że Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego będzie nadal aktywnie angażować się w sprawy związane z dalszym funkcjonowaniem Muzeum Polskiego w Rapperswilu.

Z wyrazami szacunku

Z up. MINISTRA KULTURY
DZIEDZICTWA NARODOWEGO
PODSEKRETAŃZ STANU
prof. dr hab. Małgorzata Omilanowska